

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM  
ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR

ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA

ALTERNATÍV TANTÁRGYAK  
ÉS  
SZAKSZEMINÁRIUMOK

GYŐR, 2008. JANUÁR 31.

DR. VEREBÉLYI IMRE, DSC.  
EGYETEMI TANÁR  
A DOKTORI ISKOLA VEZETŐJE

# TARTALOM

<b>I. A DOKTORI ISKOLA TANRENDJE FÉLÉVES BONTÁSBAN</b>	<b>3</b>
<b>II. A DOKTORI ISKOLA ALTERNATÍV TÁRGYAI</b>	<b>5</b>
<b>III. A DOKTORI ISKOLA SZAKSZEMINÁRIUMAI</b>	

## I. A DOKTORI ISKOLA TANRENDJE FÉLÉVES BONTÁSBAN

I. SZEMESZTER				
TANTÁRGY ELNEVEZÉSE	TANTÁRGYFELELŐS	FÉLÉVI ÓRAKERET	SZÁMONKÉRÉS FORMÁJA	KREDIT
A társadalomtudományi kutatások módszertana	Dr. Vavró István DSc. Dr. Utasi Ágnes DSc	24	kollokvium	5
A jogrendszer fogalma és tagozódásának jog- és államelméleti alapjai	Dr. Szigeti Péter DSc.	24	kollokvium	5
A magyar állam és jogfejlődés az újkortól a XX. század közepéig	Dr. Révész T. Mihály CSc.	24	kollokvium	5
Szakszeminárium	tantárgyfelelős	24	kollokvium	5
Kutatászeminárium	témavezető	12	beszámoló	3
Alternatív tantárgy	tantárgyfelelős	24	beszámoló	5

II. SZEMESZTER				
TANTÁRGY ELNEVEZÉSE	TANTÁRGYFELELŐS	FÉLÉVI ÓRAKERET	SZÁMONKÉRÉS FORMÁJA	KREDIT
Összehasonlító alkotmányjog	Dr. Kukorelli István CSc.	24	kollokvium	5
A központi és a helyi közigazgatás	Dr. Verebélyi Imre, DSc. Dr. Patyi András PhD.	24	kollokvium	5
Szakszeminárium	tantárgyfelelős	24	kollokvium	5
Kutatászeminárium	témavezető	12	beszámoló	3
Alternatív tantárgy	tantárgyfelelős	24	beszámoló	5

<b>III. SZEMESZTER</b>				
<b>TANTÁRGY ELNEVEZÉSE</b>	<b>TANTÁRGYFELELŐS</b>	<b>FÉLÉVI ÓRAKERET</b>	<b>SZÁMONKÉRÉS FORMÁJA</b>	<b>KREDIT</b>
Alapjogok a magánjogban	Dr. Lenkovics Barnabás CSc.	24	kollokvium	5
A büntetőjogi felróhatóság alapelemei; hasonlóságok és különbségek más jogágakkal; nemzetközi tendenciák	Dr. Gellér Balázs PhD. Dr. Nyitrai Péter PhD.	24	kollokvium	5
Szakszeminárium	tantárgyfelelős	24	kollokvium	5
Kutatászeminárium	témavezető	12	beszámoló	3
Alternatív tantárgy	tantárgyfelelős	24	beszámoló	5

<b>IV. SZEMESZTER</b>				
<b>TANTÁRGY ELNEVEZÉSE</b>	<b>TANTÁRGYFELELŐS</b>	<b>FÉLÉVI ÓRAKERET</b>	<b>SZÁMONKÉRÉS FORMÁJA</b>	<b>KREDIT</b>
A nemzetközi jog intézményrendszerének fejlődése	Dr. Lamm Vanda, az MTA levelező tagja Dr. Sulyok Gábor PhD	24	kollokvium	5
Az európai integráció fejlődése	Dr. Milassin László PhD.	24	kollokvium	5
Szakszeminárium	tantárgyfelelős	24	kollokvium	5
Kutatászeminárium	témavezető	12	beszámoló	3
Alternatív tantárgy	tantárgyfelelős	24	beszámoló	5

<b>V-VI. SZEMESZTER</b>	
<b>TEVÉKENYSÉG</b>	<b>KREDIT</b>
Önálló kutatási tevékenység (témavezető)	0-4
Önálló kutatási tevékenység (témavezető)	0-4

## II. A DOKTORI ISKOLA ALTERNATÍV TÁRGYAI

### *I. szemeszter alternatív tárgyai:*

Összehasonlító jog	Dr. Földi András, DSc.
Jogracionalizáció és jogfejlődés	Dr. Szigeti Péter, DSc.
Fejezetek az európai büntetőjog történetéből	Dr. Mezey Barna, CSc.

### *II. szemeszter alternatív tárgyai:*

Az alkotmánybíráskodás modelljei	Dr. Kukorelli István, CSc.
Jogszabály előkészítés, reguláció és dereguláció	Dr. Verebélyi Imre, DSc.
A bírói jogvédelem alkotmányos alapjai és szerepe a modern közigazgatásban	Dr. Patyi András, PhD.
A jogorvoslás eszközei és hatásmechanizmusa a hatósági eljárásban	Dr. Varga Zs. András, PhD.
Introduction to German Constitutional Law	Prof. Michael Silagi

### *III. szemeszter alternatív tárgyai:*

Személyiségi jogok a médiában	Dr. Lenkovics Barnabás, CSc.
Orvosi jog	Dr. Jobbágyi Gábor, CSc.
Nemzetközi bűnügyi együttműködés az Európai Unióban	Dr. Nyitrai Péter, PhD.
A fegyveres összeütközések jogának büntetőjogi aspektusai	Dr. Gellér Balázs, PhD.
Nemzetközi versenyjog	Dr. Szegedi András, PhD.

### *IV. szemeszter alternatív tárgyai:*

A nemzetközi béke és biztonság alapkérdései	Dr. Sulyok Gábor, PhD.
A nemzetközi gazdasági és pénzügyi intézmények	Dr. Milassin László, PhD.

<b>Tantárgy címe</b>	<b>Összehasonlító jog</b>
<b>Tantárgy jellege</b>	alternatív
<b>Tantárgyfelelős neve</b>	Dr. Földi András DSc. egyetemi tanár
<b>Oktatási félév</b>	I.
<b>Félévi óraszám</b>	24
<b>Számonkérés módja</b>	beszámoló
<b>Kreditpont</b>	5
<p><b>A tantárgy célja:</b> Az Összehasonlító jog c. tárgy a jog összehasonlítás-diszciplína ill. kutatási módszer történetéről és mai állásáról kívánja a doktoranduszok ismereteit bővíteni, másfelől néhány paradigmaticus jelentőségű magánjogi és büntetőjogi intézmény összehasonlító elemzésébe nyújt bevezetést.</p>	
<p><b>A tantárgy tematikája:</b> 1. A jogösszehasonlítás története az ókortól napjainkig. 2. Magánjogi intézmények összehasonlító elemzése. 3. Büntetőjogi intézmények összehasonlító elemzése.</p>	
<p><b>Kötelező irodalom:</b> 1. Giannantonio Benacchio: <i>Az Európai Közösség magánjoga</i>, Bp. 2003. 2. Hamza Gábor: <i>Jogösszehasonlítás és az antik jogrendszerek</i>, Bp. 1998. 3. Wilhelm Brauner: <i>Közép-Európa újabb magánjogtörténete Ausztria példáján 1900-ig</i>, Bp. 1995. 4. Peter Stein: <i>A római jog Európa történetében</i>, Bp. 2005. 5. Földi András: <i>A másért való felelősség a római jogban, jogelméleti és összehasonlító polgári jogi kitekintéssel</i>, Bp. 2004.</p>	
<p><b>Ajánlott irodalom:</b> <b><u>Ajánlott irodalom magyar nyelven</u></b> René David: <i>A jelenkor nagy jogrendszerei</i>, Bp. 1974. Eörsi Gyula: <i>Összehasonlító polgári jog</i>, Bp. 1975. Mádl Ferenc: <i>A deliktuális felelősség</i>, Bp. 1964. Marton Géza: <i>A polgári jogi felelősség</i>, Bp. 1992. Pólay Elemér: <i>A pandektisztika és hatása a magyar magánjog tudományára</i>, Szeged 1976. Sólyom László: <i>A polgári jogi felelősség hanyatlása</i>, Bp. 1977. Vékás Lajos: <i>Az új Polgári Törvénykönyv elméleti előkérdései</i>, Bp. 2001. <b><u>Ajánlott irodalom német nyelven</u></b> W. Fikentscher: <i>Methoden des Rechts in vergleichender Darstellung</i>, I-V, Tübingen 1975-1977. P. Koschaker: <i>Europa und das römische Recht</i>, München 1966<sup>4</sup>. M. Rheinstein: <i>Einführung in die Rechtsvergleichung</i>, 1987<sup>2</sup>. H. Schlosser: <i>Grundzüge der neueren Privatrechtsgeschichte</i>, Heidelberg 1996<sup>8</sup>. A. Schnitzer: <i>Vergleichende Rechtslehre</i>, Basel 1961<sup>2</sup>. P. G. Stein: <i>Römisches Recht und Europa</i>, Frankfurt am Main 1996.</p>	

G. Wesenberg—G. Wesener: *Neuere deutsche Privatrechtsgeschichte im Rahmen der europäischen Rechtsentwicklung*, Wien 1985<sup>4</sup>.

F. Wieacker: *Privatrechtsgeschichte der Neuzeit*, Göttingen 1967<sup>2</sup>.

K. Zweigert—H. Kötz: *Einführung in die Rechtsvergleichung im Rahmen des Privatrechts*, I-II, Tübingen 1996<sup>3</sup>.

A. Bürge: *Das französische Privatrecht im 19. Jahrhundert*, Frankfurt am Main 1995<sup>2</sup>.

H. Coing: *Europäisches Privatrecht*, I-II, München 1985-1989.

*Handwörterbuch zur Deutschen Rechtsgeschichte*, I-V, Berlin 1964-1997.

G. Wesenberg—G. Wesener: *Neuere deutsche Privatrechtsgeschichte*, Wien—Köln—Graz 1985<sup>4</sup>.

*Zeitschrift für Europäisches Privatrecht* újabb köteteiben megjelent tanulmányok [a SZE JGK Állam- és Jogtudományi Intézet könyvtárában is hozzáférhető]

#### **Ajánlott irodalom angol nyelven**

W. W. Buckland—A. D. McNair: *Roman law and common law*, Cambridge 1952<sup>2</sup>.

R. C. van Caenegem: *An historical introduction to private law*, Cambridge 1992.

H. Gutteridge: *Comparative law*, Cambridge 1949<sup>2</sup>.

A. Hartkamp et al. (ed.): *Towards a European Civil Code*, Nijmegen—The Hague 1998<sup>2</sup>.

J. H. Merryman: *The civil law tradition*, New York 1985.

P. Stein: *Legal institutions*, London 1984.

P. Stein: *The character and influence of the Roman civil law*, London—Ronceverte 1988.

P. Stein: *Roman law in European history*, Cambridge 1999.

A. Watson: *Roman law and comparative law*, Athens—London 1991.

F. Wieacker: *A history of private law in Europe*, Oxford 1995.

R. Zimmermann: *The law of obligations. Roman foundations of the civilian tradition*, Oxford 1996<sup>3</sup>.

R. Zimmermann: *Roman law, contemporary law, European law*, Oxford 2001.

K. Zweigert—H. Kötz: *Introduction to comparative law*, Oxford 1998.

*The International and Comparative Law Quarterly* újabb köteteiben megjelent tanulmányok [a SZE JGK Állam- és Jogtudományi Intézet könyvtárában is hozzáférhető]

#### **Ajánlott irodalom francia nyelven**

R. C. van Caenegem: *Introduction historique au droit privé*, Bruxelles 1988.

J.-Ph. Lévy—A. Castaldo: *Histoire du droit civil*, Paris 2002.

J.-L. Constantinesco: *Traité de droit comparé*, I-III, Köln etc. 1972-1973.

R. David—C. Jauffret-Spinosi: *Les grands systèmes de droit contemporains*, Paris 2002<sup>11</sup>.

J. Imbert: *Histoire du droit privé*, Paris 1950.

R. Rodière: *Introduction au droit comparé*, Paris 1979.

R. Sacco: *La comparaison juridique au service de la connaissance de droit*, Paris 1991.

P. Stein: *Le droit romain et l'Europe*, Genève—Paris—Bruxelles 2004.

*Revue internationale de droit comparé* újabb köteteiben megjelent tanulmányok [a SZE JGK Állam- és Jogtudományi Intézet könyvtárában is hozzáférhető]

<b>Tantárgy címe</b>	<b>Jogracionalizáció és jogfejlődés</b>
<b>Tantárgy jellege</b>	alternatív
<b>Tantárgyfelelős neve</b>	Dr. Szigeti Péter DSc. egyetemi tanár
<b>Oktatási félév</b>	I.
<b>Félévi óraszám</b>	24
<b>Számonkérés módja</b>	beszámoló
<b>Kreditpont</b>	5
<p><b>A tantárgy célja:</b></p> <p>A jogi racionalizmus fogalmi kritériumainak számbavétele, makro- és mikroszinten, annak érdekében, hogy empirikusan is kutathatóvá váljon meghatározott jogrendszerek, illetőleg jogterületek vonatkozásában a doktoranduszok számára.</p>	
<p><b>A tantárgy tematikája:</b></p> <p>A kettős racionalitás problémája a nyugati államfejlődésben. Változás és fejlődés különbsége. A jogfejlődés szemléletes útja: sámán-bíró-kódex. A jogfejlődés fő vonala és a jogi ideáltípusok (formálisan irracionális, materiálisan irracionális, formálisan racionális, materiálisan racionális). A jogi racionalitás jelentései. Az ideáltipikus megismerés problémái: az empirikus tények teljességéhez és a fejlődéstörténeti rekonstrukcióhoz való viszonya. A politikai erőviszonyok és az imperium hatása. A jogászság szerepe. A gazdasági feltételek. Kritikai észrevételek Weber teóriájához: a precedensjog kontinentalizálódása és a kontinentális (EU) jog esetjogiasodási tendenciája (Az luxemburgi EU bíróság hatása). Materiális ellentendenciák és értékelésük a jogfejlődés formális racionalizációjában. Értékelés a ma álláspontjáról (az alapjogi bírászkodás novuma). Az EU jogfejlődése. Közösségi jog és nemzeti jogrendszerek viszonya. Kutatási problémák: I. mitől és hogyan tagozódik a jog? II. Rendszerszerű képződmény –e? III. A jogi racionalizmus mikroszinten: jogász érvelés – jogdogmatika – jogalkalmazás toposzok</p>	
<p><b>Kötelező irodalom:</b></p> <p>Szigeti Péter – Takács Péter: A jogállamiság jogelmélete (tematikusan vonatkozó részei) Napvilág, 2005. második, bővített kiadás</p> <p>Szigeti Péter: A valóság vonzásában c. kötetből:</p> <p>A jog varázslat alóli felszabadulása Max Weber jogfejlődési magyarázata.</p> <p>Szigeti Péter: Szabály és norma azonossága és különbsége Normakontinuum elmélet – kitekintéssel a generálklauzulák és a jogelvek közötti különbségek természetére in: Norma és valóság SZE – MTA PTI, 2006, 203-230.</p> <p>Szabó Miklós: ARS IURIS A jogdogmatika alapjai Miskolc 2005.</p> <p>Max Weber: Jogsociológia Gazdaság és társadalom 2/2. KJK, 1995.</p>	
<p><b>Ajánlott irodalom:</b></p> <p>Eörsi Gyula: Összehasonlító polgári jog. Jogtípusok és a jogfejlődés útjai. Akadémia, 1975.</p> <p>Walter Cairns: Bevezetés az EU jogrendszerébe. CO-NEX Könyvkiadó Kft, 1999.</p> <p>Az Európa Tanács válogatott egyezményei. (magyar kiad. főszerk.: Masenko-Mavi Viktor). Conseil de l' Europe-Osiris, 1999.</p> <p>H. Sumner Maine: Az ősi jog Gondolat 1988</p> <p>Varga Csaba: A kodifikáció mint társadalmi-történelmi jelenség. Akadémia, 2. kiad. 2002.</p>	



<b>Tantárgy címe</b>	<b>Fejezetek a büntetőjog európai történetéből</b>
<b>Tantárgy jellege</b>	<b>Alternatív</b>
<b>Tantárgyfelelős neve</b>	<b>Dr. Mezey Barna</b>
<b>Oktatási félév</b>	
<b>Félévi óraszám</b>	<b>24</b>
<b>Számonkérés módja</b>	<b>Beszámoló</b>
<b>Kreditpont</b>	<b>5</b>
<p><b>A tantárgy célja:</b>  <b>A büntetőjog és a büntetőjog-tudomány legfontosabb európai tendenciáinak ismertetése, különös tekintettel a magyarországi fejlődésre.</b></p>	
<p><b>A tantárgy tematikája:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Az ősi jog konfliktuskezelési technikái</li> <li>2. Az államilag szervezett társadalom jogi reakciói a megváltozott körülményekre</li> <li>3. A büntetőjog születése</li> <li>4. Az antik büntetőjog jellegzetességei</li> <li>5. A feudális rendi büntetőjog legfőbb vonásai</li> <li>6. A büntetési rendszer átalakulása a 15. századig</li> <li>7. A jogrendezési igény hatása a büntetőjog-alkotásra</li> <li>8. A jogágazatiság kialakulása</li> <li>9. Kodifikációs mozgalmak Európában</li> <li>10. A polgári büntetőjog alapeszméi</li> <li>11. A polgári büntetőjogi kodifikáció és a büntetőjogi reformiskolák</li> <li>12. Büntetőjogi tudományosság nagy szakaszai</li> </ol>	
<p><b>Kötelező irodalom:</b>          Angyal Pál: Szent István büntető törvényei, Budapest, 1938., Degré Alajos: A négyeskönyv büntetőjogi elvei, Budapest, 1936., Eckhart Ferenc: A földesúri büntető bíraskodás a 16-17. században, Budapest, 1954., Hajdu Lajos: Az első (1975-ös) magyar büntetőjogi kódex-tervezet, Budapest, 1971., Bernolák Nándor: A büntető törvények és a büntető novella, Budapest, 1908., Kabódi Csaba (szerk.): Büntetési alapfogalmak, Budapest, 2005.</p>	
<p><b>Ajánlott irodalom:</b>          Angyal Pál: A büntetőjog tankönyve, Budapest, 1913., Fayer László: A magyar büntetőjog tankönyve, Budapest, 1900, Finkey Ferenc: A magyar büntetőjog tankönyve Budapest, 1909., Földvári József: Büntetés tana, Budapest, 1970., Gönczöl Katalin: A visszaeső bűnelkövetők tipológiája Budapest, 1980., Pauler Tivadar: Büntetőjogtan, Budapest, 1864-65.</p>	

<b>Tantárgy címe</b>	<b>Az alkotmánybíráskodás modelljei</b>
<b>Tantárgy jellege</b>	alternatív
<b>Tantárgyfelelős neve</b>	Dr. Kukorelli István CSc. egyetemi tanár
<b>Oktatási félév</b>	II. szemeszter
<b>Félévi óraszám</b>	24
<b>Számonkérés módja</b>	beszámoló
<b>Kreditpont</b>	5
<b>A tantárgy célja:</b> Az alkotmánybíráskodás különböző modelljeinek komparatív elemzése és kutatása, az alkotmánybíráskodás államszervezeti, legitimációs és hatásköri problémáinak vizsgálata.	
<b>A tantárgy tematikája:</b> 1. Az alkotmánybíráskodás fogalma, kialakulása, kutatásainak módszertana 2. Az amerikai és az osztrák modell 3. Az alkotmánybíráskodás elterjedése Európában a II. világháború után 4. A magyar Alkotmánybíróság (szervezet, hatáskör, eljárás) 5. Esettanulmányok	
<b>Kötelező irodalom:</b> 1. Paczolay Péter (szerk.): <i>Alkotmánybíráskodás, alkotmányértelmezés</i> . Bp., 1995. 2. Sólyom László: <i>Az alkotmánybíráskodás kezdetei Magyarországon</i> . Bp., 2001. Osiris 3. Halmai Gábor (szerk.): <i>A megtalált alkotmány?</i> Bp., 2000., INDOK	
<b>Ajánlott irodalom:</b> 1. Kis János: <i>Alkotmányos demokrácia</i> . Bp., 2000., INDOK 2. H. Schwartz: <i>The Struggle for Constitutional Justice in Post-Communist Europe</i> . Chicago, 2000.	

<b>Tantárgy címe</b>	<b>Jogszabály előkészítés, reguláció és dereguláció</b>
<b>Tantárgy jellege</b>	<b>Alternatív</b>
<b>Tantárgyfelelős neve</b>	<b>Dr. Verebélyi Imre, DSc. egyetemi tanár</b>
<b>Oktatási félév</b>	
<b>Félévi óraszám</b>	<b>24</b>
<b>Számonkérés módja</b>	<b>Beszámoló</b>
<b>Kreditpont</b>	<b>5</b>
<b>A tantárgy célja:</b>	
A tantárgy célja, hogy nemzetközi és hazai szempontok szerint bemutassa a közigazgatás jogszabály előkészítő tevékenységét, az előkészítés és a döntéshozatal különböző szakaszait, szervezetrendszerét.	
<b>A tantárgy leírása:</b>	
<p>A tantárgy keretében a hallgatók megismerkednek a szabályozási (regulációs-deregulációs) reformok hazai, illetve nemzetközi történetével és jellegzetes helyzetével. A nemzetközi elemzés főként az OECD és az EU szabályozási reformtörekvéseire, ajánlásaira épül. A hazai előtörténet és jelenlegi helyzet kapcsán egyrészt a hazai jogalkotási rendszerről, másrészt a magyar reformkezdeményezések főbb irányairól lehet szakismereteket szerezni.</p> <p>A tantárgy törzsanyagát a jogalkotási eljárás nyolc szakaszának részletes feldolgozása képezi. Jogi, szervezési hatékonysági és demokratikus értékszempontok alapján vizsgáljuk: a) a jogalkotási eljárási kezdeményezését és megindítását; b) a szabályozás céljának és tartalmának meghatározását; c) a jogszabályi tervezet jogi megszövegezését és megszerkesztését, d) a várható gazdasági, környezeti, társadalmi hatások vizsgálatát és értékelését; e) a jogszabály-tervezet szakmai és politikai egyeztetését; f) a végleges jogalkotási javaslatnak a jogalkotó elé terjesztését és a politikai döntéshozatal szakmai segítését; g) a jogszabály elfogadását és aláírását; h) a jogszabály kihirdetését, közzétételét, illetve hatályba lépését.</p>	
<b>Kötelező irodalom:</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Verebélyi Imre: A szabályozó állam. Közjogi tanulmányok Lőrincz Lajos 70. születésnapja tiszteletére c. kötetben (szerk.: Imre Miklós, Lamm Vanda, Máthé Gábor) Budapest, 2006. 436-441. o.</li> <li>- Általános jogalkotási Ismeretek (szerk.: Gyergyák Ferenc-Kiss László) Budapest, 2007. Kormányzati Személyügyi Szolgáltató és Közigazgatási Képzési Központ.</li> <li>- A szabályozás hatásvizsgálata. Az OECD országok legjobb módszerei. (Magyar kiadás: Miniszterelnöki Hivatal, Budapest, 1999.)</li> <li>- Kampis György: Kodifikáció. Elmélet és gyakorlat. Budapest, Unió Kiadó. 1995.  Petrétei József: A törvényhozás elmélete és gyakorlata a parlamentáris demokráciákban. Budapest, Osiris Kiad. 1998.</li> </ul>	
<b>Ajánlott irodalom:</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Ádám Antal: A végrehajtó hatalom és az autonóm közjogi intézmények jogalkotásáról. Magyar Közigazgatás 1993. 5. szám 257-267. o.</li> <li>- Szamel Katalin: A jogalkotási eljárás problémái Magyarországon. Állam- és Jogtudomány 1994. 3-4. szám 269-298. o.</li> </ul>	

<b>Tantárgy címe</b>	<b>A bírói jogvédelem alkotmányos alapjai és szerepe a modern közigazgatásban</b>
<b>Tantárgy jellege</b>	alternatív
<b>Tantárgyfelelős neve</b>	Dr. Patyi András Ph.D. egyetemi docens
<b>Oktatási félév</b>	II.
<b>Félévi óraszám</b>	24
<b>Számonkérés módja</b>	kollokvium
<b>Kreditpont</b>	5
<p><b>A tantárgy célja:</b>  Ennek a tantárgynak a keretében a közigazgatási döntésekkel szemben igénybe vehető bírói jogvédelem alkotmányjogi alapjait, jellemzőit és főbb kihívásait ismerhetik meg a hallgatók. A tárgy elsősorban a magyar jog intézményeire vagyis a magyar közigazgatási bírászkodásra koncentrál, de az alkotmányjogi összefüggések és a bírászkodási rendszerekben való elhelyezés céljából összehasonlító módszert is alkalmaz. Arra törekszik, hogy a főbb európai jogrendszerek és az európai uniós jog vonatkozó szabályainak áttekintése alapján a hallgatók érzékeljék, hogy a közigazgatási bírászkodás nemcsak a közigazgatás jog alá rendelésében, hanem a közigazgatási jog fejlődésében vagy változásaiban is kiemelt szerepet játszik.</p>	
<p><b>A tantárgy tematikája:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. A közigazgatási bírászkodás eredete és története Európában és Magyarországon</li> <li>2. A tényleges közigazgatási bírászkodás tagadására épülő szocialista jog időszaka – a bírósági felülvizsgálat</li> <li>3. A jogállamiság alapelve és hatása a közigazgatás bírói ellenőrzésére</li> <li>4. A hatékony bírói jogvédelemhez való jog – a bírói út és a közigazgatási bírászkodás</li> <li>5. A közigazgatási bírászkodás főbb rendszerei és szervezeti keretei Európában</li> <li>6. Bírói jogvédelem az Európai Közösségek jogában</li> <li>7. Van-e a konvergencia a közigazgatási bírászkodási rendszerek között ?</li> <li>8. Van-e jobb a közigazgatási bírói jogvédelemnél? Alternatív vitarendezés és jogvédelem a modern jogállamokban.</li> </ol>	
<p><b>Kötelező irodalom:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. PATYI András: Közigazgatási bírászkodásunk modelljei, Budapest, Logod kiadó, 2002</li> <li>2. TRÓCSÁNYI László, ifj.: Milyen közigazgatási bírászkodást? Budapest, Közgazd. és Jogi K. 1992.</li> <li>3. DARÁK Péter: A magyar közigazgatási bírászkodás európai integrációja, Doktori értekezés, kézirat, Pécs, 2007</li> <li>4. KÜNNECKE, Martina: Tradition and Change in Administrative Law, 2007</li> </ol>	
<p><b>Ajánlott irodalom:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. SCHWARZE, Jürgen: European Administrative Law, Sweet and Maxwell – Thomson, 2006</li> <li>2. MARTONYI János: Az államigazgatási határozatok bírói felülvizsgálata, KJK, Budapest, 1960</li> <li>3. BALÁZS István – BALOGH Zsolt – MIHAJLOV Dobromir: A közigazgatási bírászkodás (Magyarországi reformjának lehetőségei a hazai tapasztalatok, illetve a polgári és szocialista rendszerek új tendenciái alapján), Budapest, 1988., MTA Államtudományi Kutatások programirodája.</li> <li>4. CONCHA Győző: A közigazgatási bírászkodás az alkotmányosság és az egyéni joghoz való viszonyában, Budapest, 1877., Athaeneum nyomda.</li> <li>5. VARGA Zs. András: Ombudsmanok Magyarországon, Rejtjel, Budapest, 2004</li> </ol>	

<b>Tantárgy címe</b>	<b>A jogorvoslás eszközei és hatásmechanizmusa a hatósági eljárásban</b>
<b>Tantárgy jellege</b>	alternatív
<b>Tantárgyfelelős neve</b>	Dr. Varga Zs. András Ph.D.
<b>Oktatási félév</b>	II. szemeszter
<b>Félévi óraszám</b>	24
<b>Számonkérés módja</b>	Beszámoló
<b>Kreditpont</b>	5
<p><b>A tantárgy célja:</b>  A közigazgatási jog jogorvoslati eszközrendszere rendkívül szerteágazó – Magyarországon és Európa más államaiban, illetve az Amerikai Egyesült Államokban egyaránt. Ehhez az eszközrendszerhez kapcsolódnak a jogvédelmi célú eszközök és eljárások, valamint a népszuverenitásra és hatalommegosztásra épülő államszervezetből adódóan a politikai kontroll. Minderről az alapképzés során minimális ismeretet szereznek a hallgatók, az alapképzés célja ugyanis a jogorvoslati rendszer és az egyes eszközök bemutatása.  A doktori képzés során ezeket az ismereteket el kell mélyíteni, ki kell térni továbbá a közigazgatás „befolyásolásának” alkotmányos technikáira: be kell mutatni a jogalkotói és a jogalkalmazói döntések hatásmechanizmusait, az utóbbi kategórián belül pedig a hatósági, bírói és egyéb jogalkalmazói kontrollformákat.</p>	
<p><b>A tantárgy tematikája:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. A közigazgatás kontrollja általában, a kontrolleszközök csoportosítása</li> <li>2. A politikai, a jogalkotói és a jogalkalmazói kontroll</li> <li>3. Jogorvoslat és jogvédelem</li> <li>4. Döntés – felülbírálat – felülvizsgálat</li> <li>5. A bírói felülvizsgálat közjogi természete és hatása</li> </ol>	
<p><b>Kötelező irodalom:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Paul CRAIG (Editor), Adam TOMKINS (Editor): <i>The Executive and Public Law: Power and Accountability in Comparative Perspective</i> Oxford University Press, USA, 2005</li> <li>2. R. SEERDEN and F. STROINK (Editor): <i>Administrative Law of the European Union, its Member States and the United States. A Comparative Analysis</i> Hart Publishing, Oxford, January 2002</li> <li>3. PATYI András: <i>Közigazgatási bíráskodásunk modelljei</i>, Logod, Budapest, 2002.</li> <li>4. VARGA Zs. András: <i>Ombudamanok Magyarországon</i>, Rejtjel, Budapest, 2004.</li> <li>5. RÁCZ Attila: <i>A törvényesség és a közigazgatás</i>, Akadémiai, Budapest, 1990.</li> </ol>	
<p><b>Ajánlott irodalom:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Michael ALLEN – Brian THOMPSON: <i>Cases &amp; Materials on Constitutional &amp; Administrative Law</i>, Oxford University Press, 2005.</li> </ol>	

2. Martin LOUGHLIN: *The Idea of Public Law*, Oxford University Press, 2003.
3. *Compendio di Diritto Processuale Amministrativo*, Simone, 2005.
5. *Compendio di Diritto Pubblico*, Simone, 2005.
6. Kelley L. ROSS: The Fiction and Tyranny of "Administrative Law", [www.friesian.com/fiction.htm](http://www.friesian.com/fiction.htm)
7. Mohr HOFFMANN-RIEM - SCHMIDT-ABMANN - VOßKUHLE: *Grundlagen des Verwaltungsrecht*, 2006, München,
8. C.H. BECK ADAMOVIC - Funk - HOLZNGER: *Österreiches Staatsrecht 1-4.*, Springer, 2003.
9. PATYI András (Szerk.): *Közigazgatási jog II. Közigazgatási hatósági eljárásjog*, 16. Fejezet, Dialóg-Campus, Budapest-Pécs, 2007.

<b>Title of the Course</b>	<b>"Einführung in das deutsche Staatsrecht"</b> <b>"Introduction to German Constitutional Law"</b>
<b>Type of the Course</b>	elective
<b>Lecturer</b>	prof. Micheal Silagi
<b>Semester</b>	--
<b>Number of lectures</b>	24
<b>Credit-points</b>	5
<b>Course Description:</b>	
<p>The course on German constitutional law will deal with the State organs of the Federal Republic (the two chambers of parliament, the federal government and the Constitutional Court), including the role of the <i>Länder</i> in federal legislation (including the reform of 2006) and with the Fundamental Rights (Grundrechte) of the Grundgesetz.</p>	
<b>Mandatory readings:</b>	

<b>Tantárgy címe</b>	<b>Személyiségi jogok a médiában</b>
<b>Tantárgy jellege</b>	Alternatív
<b>Tantárgyfelelős neve</b>	Dr. Lenkovich Barnabás, CSc. egyetemi tanár
<b>Oktatási félév</b>	-
<b>Félévi óraszám</b>	<b>24</b>
<b>Számonkérés módja</b>	<b>Beszámoló</b>
<b>Kreditpont</b>	<b>5</b>
<p><b>A tantárgy célja:</b>  A tantárgy bevezeti a hallgatókat a sajtó- és médiajog azon részébe, amely a személyiségi jogokat érinti. A sajtó- és médiajoggal kapcsolatos alapfogalmakat tisztázva, a szereplők és érintettek személyiségi jogi helyzetét érintő szabályozási alapelvek és követelmények tárgyalása során az esetjogot is feltárja.</p>	
<p><b>A tantárgy tematikája:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Jogelméleti alapvetés</li> <li>2. A sajtó- és médiajog alkotmányjogi vetületei, nemzetközi kitekintés</li> <li>3. Szólás- és sajtószabadság mint érték és mint gyakorlat</li> <li>4. Az információs szabadság</li> <li>5. Polgári jogi összefüggések – a Ptk. személyiségi jogi generálklauzulája, egyes külön is nevesített személyiségi jogok</li> <li>6. Polgári jogi összefüggések – polgári jogi jogkövetkezmények</li> <li>7. Büntetőjogi összefüggések</li> <li>8. A sajtó- és médiajog kapcsolata a szerzői joggal</li> <li>9. Az on-line médiumok és a személyiségi jogok</li> </ol>	
<p><b>Kötelező irodalom:</b></p> <p>Székelly László: <i>Magyar sajtó- és médiajog</i>. Bp.-Pécs., 2007., Dialóg Campus</p>	
<p><b>Ajánlott irodalom:</b></p> <p>Halmai Gábor: <i>Kommunikációs jogok</i>. Bp., 2002.  Korokvay Zsolt: <i>Médiaetika</i>. Bp., 2003.  Sajó András: <i>A szólásszabadság kézikönyve</i>. Bp., 2005.</p>	



<b>Tantárgy címe</b>	<b>Nemzetközi bűnügyi együttműködés az Európai Unióban</b>
<b>Tantárgy jellege</b>	<b>alternatív</b>
<b>Tantárgyfelelős neve</b>	Dr. Nyitrai Péter Ph.D., tszv. egyetemi docens
<b>Oktatási félév</b>	
<b>Félévi óraszám</b>	
<b>Számonkérés módja</b>	írásbeli
<b>Kreditpont</b>	
<p><b>A tantárgy célja:</b></p> <p><b>Jelen tantárgy célkitűzése, hogy a nemzetközi bűnügyi együttműködés kérdéskörét a regionalizációs törekvések fényében, az egyes kooperációs mechanizmusok pluralizálódása és összefonódása, valamint az ezekkel összefüggésben kifejlődő új elvek tükrében mutassa be. Mindennek legkiválóbb alapja, illetve kerete az Európai Unió közege, mely világviszonylatban a nemzetközi bűnügyi együttműködés legintenzívebb és legdinamikusabban fejlődő területének tekinthető.</b></p>	
<p><b>A tantárgy tematikája:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. A nemzetközi bűnügyi együttműködés célja és szervezeti keretei. A kooperáció megvalósulásának modelljei és az egyes mechanizmusok rendszertana.</li> <li>2. A nemzetközi bűnügyi együttműködés forrásai és alkotmányos dilemmái. A büntető joghatóság megalapozásának és gyakorlásának alapvető megfontolásai.</li> <li>3. A jogsegély és az ún. nem-jogsegély típusú bűnügyi együttműködés alapvető elvei.</li> <li>4. A kiadatás és az európai elfogatóparancs intézményén alapuló átadás.</li> <li>5. Az eljárási jogsegély. A nemzetközi rendőri együttműködés implikációi.</li> <li>6. A büntetőeljárás átadása/átvétele. A büntetés-végrehajtás átadása/átvétele. Az európai végrehajtási okirat.</li> <li>7. Az ún. elkobzási jogsegély és a pénzbüntetések tárgyában folytatott bűnügyi együttműködés.</li> <li>8. Az ún. szabálysértési jogsegély és helye a nemzetközi bűnügyi együttműködés rendszerében.</li> <li>9. Az emberi jogok védelme a nemzetközi bűnügyi jogsegély-eljárásokban.</li> <li>10. A szuverén államok együttműködése a nemzetközi büntetőbíróságokkal.</li> </ol>	
<p><b>Kötelező irodalom:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Bassiouni, M. Ch.: <i>Introduction to International Criminal Law</i>. 2003, Transnational Publishers – kijelölt részek</li> <li>2. M. Nyitrai Péter: <i>Nemzetközi bűnügyi jogsegély Európában</i>. 2002, Budapest, KJK-KERSZÖV – kijelölt részek</li> <li>3. M. Nyitrai Péter: <i>Nemzetközi és európai büntetőjog</i>. 2006, Budapest, Osiris Kiadó – kijelölt részek</li> </ol>	

4. Schomburg, W. – Lagodny, O.: *Internationale Rechtshilfe in Strafsachen*. 3., völlig neubearbeitete Auflage, München, 1998. – kijelölt részek

#### Ajánlott irodalom:

1. Asp, P.: *Nordic Judicial Co-operation in Criminal Matters*. Uppsala, 1998
2. Bassiouni, M. Ch. – Nanda, Ved. P. eds.: *A treatise on international criminal law* Vol. I-II. 1973, Charles C. Thomas Publisher
3. Bassiouni, M. Ch.: *International Criminal Law* Vol. I-III. 2nd ed., 1999, Transnational Publishers
4. Currie, R. J.: Human Rights and International Mutual Legal Assistance. *Criminal Law Forum*, 2000. Vol. 11.
5. Dugard, J. – Wingaert, Ch.: Reconciling Extradition with Human Rights. *The American Journal of International Law*, 1998. Vol. 92.
6. Fletcher, M.: Some Developments to the Ne Bis In Idem Principle in the European Union: Criminal Proceedings against Hüseyin Gözütok and Klaus Brügge. *Modern Law Review* 2003. Sept., Vol. 66. No. 5.
7. Gilbert, G.: *Transnational Fugitive Offenders in International law – Extradition and other Mechanisms*. 1998, Kluwer
8. Gupta, S. K.: Sanctum for the War Criminal: Extradition Law and the International Criminal Court. *California Criminal Law Review*, 2000. Oct. Vol. 3.
9. Hlavathy A.: A magyar nemzetközi büntetőjog, különös tekintettel jogsegély típusú szerződéseinkre. Bp., 1987, BM Könyvkiadó
10. Knoop, Geert-Jan, A.: *Surrendering to International Criminal Courts: Contemporary Practice and Procedures*. 2002, Transnational Publishers.
11. Lammasch, H.: *Auslieferungspflicht und Asylrecht*. Leipzig, 1887, Duncker & Humblot
12. Ligeti K.: Büntetőjog és bűnügyi együttműködés az Európai Unióban. 2004, KJK-KERSZÖV
13. M. Nyitrai Péter: A kiadatás intézményének újragondolása Európában - az európai elfogatóparancs eszméje és alkalmazásának főbb dilemmái, *Magyar Jog*, 2003.7.szám
14. M. Nyitrai Péter: Az európai elfogatóparancs intézményének jövőképe a vonatkozó kerethatározat tagállami végrehajtási megoldásainak tükrében, *Bűnügyi Tudományi Közlemények*, 2004, Miskolc, Bíbor Kiadó.
15. M. Nyitrai Péter: *A nemzetközi bűnügyi együttműködés rendszertani megközelítése*. In: Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) az Európai Unió bűnügyi együttműködési rendszerében. 2005, Budapest, KJK-Kerszöv
16. Máthé, G. – Kis, N. eds.: *European Administrative Penal Law*. Bp., 2004.
17. Plachta, M.: European Arrest Warrant: Revolution in Extradition? *European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice*, 2003. No. 2.
18. Plachta, M.: „Surrender” in the context of the International Criminal Court and the European Union (In: *International Criminal Law: Quo Vadis? Association Internationale de Droit Penal – Nouvelles Études Pénales*, 2004. No. 19.
19. Rezek, J. F.: Reciprocity as a Basis of Extradition. *The British Yearbook of International Law*, 1981. Vol. 52.
20. Schutte, B.: The Regionalisation of International Criminal Law and the Protection of Human Rights in International Cooperation in Criminal Proceedings. *International Review of Penal Law*, Vol. 65. (1994) Nos.1–2.
21. Vermeulen, G. – Vander Beken, T. – De Busser, E. – Dormaels, A.: *Blueprint for an EU Criminal Records Database – Legal, politico-institutional and practical feasibility*. Maklu, 2002.
22. Wiener A. I.: *Nemzetközi bűnügyi jogsegély*. Bp., 1993, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó
23. Wyngaert, Ch. – Stessens, G.: The International Non Bis In Idem Principle: Resolving some of the Unanswered Questions. *The International & Comparative Law Quarterly*, Vol. 48. 1999. Oct.

<b>Tantárgy címe</b>	<b>Nemzetközi versenyjog</b>
<b>Tantárgy jellege</b>	alternatív
<b>Tantárgyfelelős neve</b>	Dr. Szegedi András Ph.D.
<b>Oktatási félév</b>	III.
<b>Félévi óraszám</b>	24
<b>Számonkérés módja</b>	beszámoló
<b>Kreditpont</b>	5

**A tantárgy célja:**

A tantárgy célja, hogy a doktorandusz hallgatók számára a gazdasági verseny jogi szabályozásának mélyrétegeit is feltárja. E célkitűzés egyrészt történeti megközelítéssel érhető el, amely a versenyjog egyes rétegei kialakulásának elvi háttérét elemzi, másrészt a versenyjog azon elveit, amelyek manapság már tulajdonképpen „nemzetközinek” tekinthetők egyrészt a versenyjogi alaptípusok, másrészt a versenyjognak az Európai Unióban betöltött centrális szerepe miatt.

**tantárgy tematikája:**

1. Mire jó a verseny? A gazdasági verseny mint érték? A verseny tisztességessége és a verseny léte. Közgazdasági versenyelméletek.
2. A szabadversenyek kapitalizmus versenyelmélete és annak kritikái. A versenyjog rétegei. A versenyjog helye a jogrendszerekben.
3. A tisztességtelen versenycelemek tilalmának megjelenése és elterjedése Európában. Az 1923. évi V. és az 1996. évi LVII. törvény szabályozása. A tisztességtelen versenycelemek tilalmának helyzete a közösségi tagállamokban.
4. Az antitröszt jog kialakulása. Az amerikai törvényhozás úttörő jellege és hatása Európában.
5. A kartelltilalom elvei: visszaélési és tilalmi elv, abszolút és relatív kartelltilalom. Az elvek megvalósulása a XX. század első felétől napjainkig.
6. A horizontális és a vertikális kartellek. A kartelltilalom alóli mentesülés megoldásai Európában és Amerikában.
7. A gazdasági erőfölénnyel visszaélés és a fúziókontroll elvi jelentősége.
8. A közösségi versenyjog szerepe és helye. Versenypolitika. A közösségi versenyjog szerkezete és eltérései a tagállami jogoktól.
9. Antitröszt jog az Unióban.
10. Az állam versenytorzító és –korlátozó szerepe. Az államra vonatkozó versenyjogi szabályok.
11. Az államra vonatkozó versenyjogi szabályok II.
12. A versenyhatóságok szerepe és hatásköre Amerikában, az Unióban és a közösségi tagállamokban
13. A versenyjog területen kívüli hatálya az uniós, amerikai és a magyar jogban. A nemzetközi versenyjogi együttműködés alapjai
14. A versenyhatóságok európai hálózata

**Kötelező irodalom:**

1. Alison Jones – Brenda Sufrin: EC Competition Law (Oxford, 2004)
2. Miskolczi Bodnár Péter: A versenytörvény kommentárja

**Ajánlott irodalom:**

1. Ivo van Bael – Jean-Francois Bellis: Competition Law of the European Union (Brüsszel, 2005)
2. Jonathan Faull – Ali Nikpay: EC Competition Law (Oxford, 2004)

<b>Tantárgy címe</b>	<b>A nemzetközi béke és biztonság alapkérdései</b>
<b>Tantárgy jellege</b>	alternatív
<b>Tantárgyfelelős neve</b>	Dr. Sulyok Gábor Ph.D.
<b>Oktatási félév</b>	IV. félév
<b>Félévi óraszám</b>	24
<b>Számonkérés módja</b>	beszámoló
<b>Kreditpont</b>	5
<p><b>A tantárgy célja:</b></p> <p>A tananyag elsajátításával a doktori képzésben résztvevő hallgatók többek között részletekbe menő ismereteket szereznek a háború és általában a fegyveres erőszak kiküszöbölésére tett nemzetközi erőfeszítésekről, a kollektív biztonság eszméjéről és gyakorlati megvalósulásáról, az önvédelem jogának egyes kérdéseiről, a békefenntartásról. Megismerik továbbá az erőszak jogellenes alkalmazásának igazolására tett elméleti kísérleteket, valamint képessé válnak az erőszak gyakorlati előfordulásainak tudományos igényű elemzésére és nemzetközi jogi minősítésére.</p>	
<p><b>A tantárgy tematikája:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Háború az ókorban</li> <li>2. Az igazságos háború doktrínája</li> <li>3. Középkori és újkori béketervek</li> <li>4. Háború és egyéb fegyveres cselekmények a klasszikus nemzetközi jogban</li> <li>5. A Nemzetek Szövetségének kollektív biztonsági mechanizmusa</li> <li>6. A locarnói szerződés és a Briand-Kellogg-paktum</li> <li>7. Az Egyesült Nemzetek Szervezetének kollektív biztonsági mechanizmusa</li> <li>8. Az egyéni vagy kollektív önvédelem joga</li> <li>9. A békefenntartás kialakulása és formái</li> <li>10. Az erőszak unilaterális alkalmazásának igazolására tett kísérletek</li> <li>11. Az erőszak alkalmazásának problémái az ezredfordulón</li> <li>12. Esettanulmányok a nemzetközi béke és biztonság köréből</li> </ol>	
<p><b>Kötelező irodalom:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Blokker, Niels: Is the Authorization Authorized? Powers and Practice of the UN Security Council to Authorize the Use of Force by “Coalitions of the Able and Willing”. <i>European Journal of International Law</i>, Vol. 11. No. 3. (September 2000), 541-568.</li> <li>2. Cassese, Antonio: Ex iniuria ius oritur: Are We Moving towards International Legitimation of Forcible Humanitarian Countermeasures in the World Community? <i>European Journal of International Law</i>, Vol. 10. No. 1. (1999), 23-30.</li> <li>3. Pellet, Alain: Brief Remarks on the Unilateral Use of Force. <i>European Journal of International Law</i>, Vol. 11. No. 2. (2000), 385-392.</li> <li>4. Prandler Árpád: Az ENSZ Biztonsági Tanácsa. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1974.</li> <li>5. Simma, Bruno: NATO, the UN and the Use of Force: Legal Aspects. <i>European Journal of International Law</i>, Vol. 10. No. 1. (1999), 1-22.</li> </ol>	

6. Sulyok Gábor: Az egyéni vagy kollektív önvédelem joga az Észak-atlanti Szerződés 5. cikkének tükrében. *Állam- és Jogtudomány*, XLIII/1-2. (2002), 99-136.
7. Sulyok, Gábor: The Doctrine of Just War and Its Applicability in Contemporary International Law. In: Kovács, Péter (ed.): *Historia ante portas: L'histoire en droit international/History in International Law*. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2004. 110-128.
8. Tisovszky János: *Az ENSZ és a békefenntartás*. Magyar ENSZ Társaság, Budapest, 1997.
9. Valki László: A 2001. szeptember 11-i terrortámadás és az önvédelem joga, in Tóth Károly (szerk.): *In memoriam Nagy Károly*. *Acta Juridica et Politica*, Tomus LXI. (2002), 419-430.

**Ajánlott irodalom:**

1. Andrassy, Juraj: *Uniting for Peace*. *American Journal of International Law*, Vol. 50. No. 3. (July 1956), 563-582.
2. Blum, Yehuda Z.: *Eroding the United Nations Charter*. Martinus Nijhoff Publishers, Dordrecht – Boston – London, 1993.
3. Blutman László: Belügyekbe való beavatkozás – fogalmi zűrzavar. *Jogtudományi Közlöny*, XLVI. évf. 3-4. szám (1991. augusztus), 74-78.
4. Simma, Bruno (ed.): *The Charter of the United Nations: A Commentary*. Oxford University Press, Oxford, 1995.
5. Bowett, Derek W.: *Self-Defense in International Law*. Frederick A. Praeger, New York, 1958.
6. Böszörményi Jenő: A humanitárius intervenció néhány jogi és morális kérdéséről. *Acta Humana*, No. 46-47. (2002), 15-37.
7. Brownlie, Ian: *International Law and the Use of Force by States*. Clarendon Press, Oxford, 1963.
8. Bruhács János: A humanitárius intervenció nemzetközi jogi aspektusaihoz. *Acta Humana*, No. 46-47. (2002), 7-14.
9. Cassese, Antonio (ed.): *The Current Legal Regulation of the Use of Force*. Martinus Nijhoff Publishers, Dordrecht, 1986.
10. Dinstein, Yoram: *War, Aggression and Self-Defence*. Fourth Edition. Cambridge University Press, Cambridge, 2005.
11. Franck, Thomas M.: *Recourse to Force: State Action against Threats and Armed Attacks*. Cambridge University Press, Cambridge, 2002.
12. Goodrich, Leland M. – Hambro, Edvard: *Charter of the United Nations. Commentary and Documents*. Second and Revised Edition. Stevens & Sons Ltd., London, 1949.
13. Gray, Christine: *International Law and the Use of Force*. Oxford University Press, Oxford, 2000.
14. Greenwood, Christopher: The Concept of War in Modern International Law. *International and Comparative Law Quarterly*, Vol. 36. Pt. 2. (April 1987), 283-306.
15. Higgins, Rosalyn: *The Development of International Law Through the Political Organs of the United Nations*. Oxford University Press, London – New York – Toronto, 1963.
16. Kelsen, Hans: *The Law of the United Nations. A Critical Analysis of Its Fundamental Problems*. The London Institute of World Affairs, London, 1950.
17. Prandler Á.: Elfogadott-e a humanitárius beavatkozás gyakorlata a nemzetközi jogban? *Acta Humana*, No. 46-47. (2002), 93-98.
18. Sulyok Gábor: A humanitárius intervenció elmélete és gyakorlata. Gondolat Kiadó, Budapest, 2004.
19. Szigeti Péter: Az erőszakhasználatot legitimáló jelenkori politikai eszmék és a nemzetközi jog. *Külügyi Szemle*, 2005/1-2. szám, 228-247.
20. Valki László: A nemzetközi jog sajátos szerepe a „hidegháborúban”. In *BIGIS International Studies*, 1995. 33-40.
21. Woolsey, Lester H.: The “Uniting for Peace” Resolution of the United Nations. *American Journal of International Law*, Vol. 45. No. 1. (January 1951), 129-137.

<b>Tantárgy címe</b>	<b>Nemzetközi gazdasági és pénzügyi intézmények</b>
<b>Tantárgy jellege</b>	alternatív
<b>Tantárgyfelelős neve</b>	Dr. Milassin László Ph.D. egyetemi docens
<b>Oktatási félév</b>	IV.
<b>Félévi óraszám</b>	24
<b>Számonkérés módja</b>	Beszámoló
<b>Kreditpont</b>	5
<p><b>A tantárgy célja:</b>  A nemzetközi gazdasági és pénzügyi szervezetek alapításának és működésének bemutatása, e szervezetek jogi alapjainak, egyezményeinek áttekintése. Ezek a szervezetek a II. világháborút követően jelentek meg a nemzetközi kapcsolatokban, elsősorban az ENSZ égisze alatt. A világgazdaságban játszott szerepük ma is jelentős, különösen a világgazdaság globalizálódása folytán előálló kihívások tekintetében.</p>	
<p><b>A tantárgy tematikája:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. A nemzetközi gazdasági és pénzügyi szervezetek történeti kialakulása.</li> <li>2. A nemzetközi gazdasági és pénzügyi szervezetek jogi alapjai, nemzetközi szerződések.</li> <li>3. Bretton Woods-tól a Havannai Chartáig.</li> <li>4. A Nemzetközi Valuta Alap intézményi és jogi kérdései.</li> <li>5. A Világbank intézményi és jogi kérdései.</li> <li>6. GATT és a WTO.</li> <li>7. Az ENSZ Gazdasági és Szociális Tanácsa. (ECOSOC)</li> <li>8. ENSZ Kereskedelmi és Fejlesztési Konferenciája. (UNCTAD)</li> <li>9. Gazdasági Együttműködés és Fejlesztési Szervezet (OECD)</li> <li>10. ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága (ECE –EGB)</li> <li>11. UNCITRAL.</li> <li>12. Nemzetközi Kereskedelmi Kamara (ICC)</li> <li>13. Nemzetközi Szellemi Tulajdon Világszervezete (WIPO)</li> </ol>	
<p><b>Kötelező irodalom:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Bruhács J.: Nemzetközi jog III. Nemzetközi szervezetek, Dialogus Campus kiadó, 2001</li> <li>2. Blahó-Prandler: Nemzetközi szervezetek és intézmények, Aula, 2005</li> </ol>	
<p><b>Ajánlott irodalom:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Simai -Gál: Új trendek és stratégiák a világgazdaságban, Akadémia kiadó, 2000</li> <li>2. Veres P.: Nemzetközi gazdasági kapcsolatok, Hunfalvy SZKI. 2001</li> <li>3. Jaksity György: A pénz nyugtalan természete  <a href="http://www.mindentudas.hu/jaksity/20030929jaksity20.html?pIdx=15">http://www.mindentudas.hu/jaksity/20030929jaksity20.html?pIdx=15</a></li> </ol>	

### III. A DOKTORI ISKOLA SZAKSZEMINÁRIUMAI

#### *I. szemeszter tárgyaihoz ajánlott szakszemináriumok:*

A kommunikációs jogok fejlődéstörténete	Dr. Révész T. Mihály, CSc.
Kommunikációs elméletek és modellek	Dr. Bakonyi István, DSc.

#### *II. szemeszter tárgyaihoz ajánlott szakszemináriumok:*

Kormányzati rendszerek	Dr. Kukorelli István, CSc.
Államelméleti kutatószeminárium: szinoptikus államelmélet – alkalmazások	Dr. Cs. Kiss Lajos, CSc.

#### *III. szemeszter tárgyaihoz ajánlott szakszemináriumok:*

Nemzetközi fuvarjog	Dr. Szalay Gyula, CSc.
Elektronikus kereskedelem	Dr. Milassin László, PhD.

#### *IV. szemeszter tárgyaihoz ajánlott szakszemináriumok:*

Problems of State Succession in Central and Eastern Europe	Prof. Michael Silagi
Case Law of the European Court of Justice	Dr. Peter Fischer, PhD.



<b>Tantárgy címe</b>	<b>A kommunikációs jogok fejlődéstörténete</b>
<b>Tantárgy jellege</b>	<b>Alternatív</b>
<b>Tantárgyfelelős neve</b>	<b>Dr. Révész T. Mihály</b>
<b>Oktatási félév</b>	
<b>Félévi óraszám</b>	<b>24</b>
<b>Számonkérés módja</b>	<b>Beszámoló</b>
<b>Kreditpont</b>	<b>5</b>
<p><b>A tantárgy célja:</b>  A társadalmi kommunikáció jogi intézményeinek történeti szempontú megismertetése. A stúdium áttekinti a társadalmi nyilvánosságot megteremtő és generáló közvetítő eszközök funkció váltásait, az általuk megvalósuló véleménynyilvánítás jogi kereteit, e keretek egyetemes, illetve hazai kiteljesedésének ívét. A tananyag a fentieken túl kiterjeszti vizsgálódásait a gyülekezési és egyesülési szabadság fejlődéstörténetére is. A stúdium láttatja az írott, az elektronikus sajtó valamint az internet útján történő gondolatközlés szabadságának elméleti alapjait, jogi feltétel rendszerét, vállalkozik a véleménynyilvánítás joga gyakorlati megvalósulásának elemzésére, s átfogó képet ad a gyülekezési- és egyesülési jog szabályozásának európai tapasztalatairól, illetve ezen intézmény magyarországi megvalósulásáról.</p>	
<p><b>A tantárgy tematikája:</b></p> <p>A kommunikációs jogok fogalma, s korai történetük.  A véleménynyilvánítás jogi szabályozásának kezdetei az angolszász és a kontinentális jogrendszerekben, valamint magyar honban.  Az elektronikus sajtó szabadsága a XX. század első felében, a világ médiarendszereinek osztályozása.  A duális médiarendszerek kialakulása.  A média konvergencia kezdetei.  A világháló kommunikációs joga.  A gyülekezési jog megjelenése, s fejlődése a világ modern jogrendszereiben.  A gyülekezési szabadság magyarországi történetének korszakai.  Az egyesülési jog alakváltozásai, újkori fejlődése.  Az egyesülési szabadság Magyarországon.</p>	
<p><b>Kötelező irodalom:</b></p> <p>Révész T. Mihály: A sajtószabadság érvényesülése Magyarországon 1867-1875., Budapest, 1986.  Révész T. Mihály: Sajtó- és Médiaigazgatás. In: Magyar Közigazgatási Jog Különös Rész Európai kitekintéssel. Szerk.: Ficzer Lajos és Forgács Imre, Budapest., 2004. 383 – 398.  Révész T. Mihály: A duális médiarendszer jogi megalapozása Magyarországon. Jogtörténeti Szemle 2005. 2. sz. 27 – 40.</p>	

Révész T. Mihály: A gyülekezési jog magyarországi fejlődéséhez. In: Ünnepi tanulmányok Kovács Kálmán egyetemi tanár emlékére. Bp. 2005. Budapest, Szerk.: Mezey Barna, Halmai Gábor: A véleményszabadság határai. Budapest, 1994.  
Media Law: Ralph L. Holsinger - Jon Paul Dilts, 1994.

**Ajánlott irodalom:**

Révész T. Mihály: Sajtószabadság és „médiagyensúly” Magyarországon 1867 után. In: „Jöjj el szabadság” Bihari Mihály egyetemi tanár 60. születésnapjára készült ünneplő kötet. Szerk.: Szabó Máté, Budapest, 2003. 165 – 196.

Révész T. Mihály: A televíziózás szabályozásának modelljei. In: Információs társadalom és jogrendszer. Szerk.: Glatz Ferenc, Budapest. 2002. 75 – 94.

Révész T. Mihály: A gyülekezési jog polgári kori fejlődése Magyarországon. In: Jogtörténi értekezések. Szerk.: Kovács Kálmán, Budapest, 1983. 165 – 178.

Dr. Rényi József: A gyülekezési jog, Budapest, 1900.

Halász József – Kovács István – Szabó Imre: Az állampolgárok alapjogai és kötelességei, Budapest 1965.

Halmai Gábor: Az egyesülés szabadsága, Az egyesülési jog története. Budapest, 1990.

<b>Tantárgy címe</b>	<b>Kommunikáció- elméletek és modellek</b>
<b>Tantárgy jellege</b>	szakszeminárium/alternatív
<b>Tantárgyfelelős neve</b>	<b>Dr. Bakonyi István</b>
<b>Oktatási félév</b>	1
<b>Félévi óraszám</b>	12
<b>Számonkérés módja</b>	esszé
<b>Kreditpont</b>	2
<p><b>A tantárgy célja:</b>  Az alapvető kommunikációs összefüggések, a kommunikatív kompetencia elméletének elsajátítása és gyakorlati alkalmazása, a releváns modellek megismerése.</p>	
<p><b>A tantárgy tematikája:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. A kommunikáció fogalmának meghatározása, ismertebb modelljeinek bemutatása</li> <li>2. A társadalmi és közéleti kommunikáció fő szinterei</li> <li>3. A közvetlen emberi kommunikáció</li> <li>4. A szervezeti és tömegkommunikáció</li> <li>5. Kultúraközi kommunikáció, a kultúrák eltérésének néhány elmélete</li> <li>6. Médiakommunikáció- a média szerepe a közvélemény alakításában</li> </ol>	
<p><b>Kötelező irodalom:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Griffin Em (2001) Bevezetés a kommunikáció elméletbe. Harmath Kiadó, Budapest</li> <li>2. Hidasi J. (2004) Interkulturális kommunikáció. Scolar Kiadó, Budapest</li> </ol>	
<p><b>Ajánlott irodalom:</b>  Bíró M.- Nyárádi G. (2006) Közéleti kommunikáció. Perfekt Kiadó, Budapest</p>	

<b>Tantárgy címe</b>	<b>Kormányzati rendszerek</b>
<b>Tantárgy jellege</b>	alternatív
<b>Tantárgyfelelős neve</b>	Dr. Kukorelli István CSc. egyetemi tanár
<b>Oktatási félév</b>	II. szemeszter
<b>Félévi óraszám</b>	24
<b>Számonkérés módja</b>	beszámoló
<b>Kreditpont</b>	5
<p><b>A tantárgy célja:</b></p> <p>A nyugati demokráciák prezidenciális, félprezidenciális és parlamentáris kormányformáinak kutatása, alapintézményeinek elemzése.</p>	
<p><b>A tantárgy tematikája:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Kormányformák a nyugati modern demokráciákban, elemzésük módszertana</li> <li>2. Az elnöki rendszerek (USA, Dél-Amerika)</li> <li>3. A félelnöki rendszerek (Fr.o., Oroszo.)</li> <li>4. A parlamentarizmus modelljei (Németország, Anglia, Magyarország)</li> <li>5. Vegyes kormányformák</li> </ol>	
<p><b>Kötelező irodalom:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Sente Zoltán: <i>Európai alkotmány- és parlamentarizmus történet 1945-2005</i>. Bp., 2005, Osiris</li> <li>2. Sári János: <i>Hatalommegosztás</i>. Bp., 1995., Osiris</li> <li>3. H. Döring (ed.): <i>Parliaments and Majority Rule in Western Europe</i>. New York, 1995.</li> </ol>	
<p><b>Ajánlott irodalom:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Y.Meny and A. Knapp, <i>Government and Politics in Western Europe</i>. Oxford, 1998.</li> <li>2. McHugh (ed.): <i>Comparative constitutional traditions</i>. New York, 2002.</li> </ol>	

<b>Tantárgy címe</b>	<b>Államelméleti kutatószeminárium: szinoptikus államelmélet – alkalmazások</b>
<b>Tantárgy jellege</b>	alternatív, szakszeminárium
<b>Tantárgyfelelős neve</b>	Cs. Kiss Lajos, egyetemi tanár, CSc.
<b>Oktatási félév</b>	Két féléves tantárgy
<b>Félévi óraszám</b>	12 x 2 = 24 ó.
<b>Számonkérés módja</b>	Kollokvium
<b>Kreditpont</b>	5

**A tantárgy célja:**

Az államelméleti kutatószemináriumokon az államprobléma tárgyalására a jog- és politikaelmélet szinoptikus-funkcionális összekapcsolásának nézőpontjából kerül sor. Itt két, egymással szorosan összefüggő kutatási program kivitelezéséről, illetve azok tantárgyi és oktatási tesztjéről van szó. Mindkét kutatási program a szinoptikus filozófiai-tudományos elméletképzés „elméletének” a konkretizálását, illetve alkalmazását jelenti az államelmélet területén, s hozzá kíván járulni egyfelől az államprobléma differenciáltabb teoretikus-jogdogmatikai értelmezéséhez az állammal foglalkozó tudományokban, különös tekintettel a jogtudományra, másfelől a rendszerváltozás és az európai integráció helyzetében formálódó és működő Magyar Köztársaság jogrendszerének a leírásához.

**Tartalom:**

**A kutatási programok államelméleti megindokolása**

A modern államelmélet ismeretelméleti-módszertani alapproblémája a következő kérdésekben fogalmazható meg: Az állam fogalmának melyik meghatározása – vagy másként: az államelmélet melyik típusa – tesz leginkább eleget az objektivitás és tárgyyszerűség követelményeinek, melyeket hagyományosan a természettudományos és a nem természettudományos megismeréssel szemben támasztanak? Az e követelményeknek való megfelelés módjában és mértékében – azaz az igazságigény értelmezésében és beváltásában – mutatkozó különbségek vajon mire vezethetők vissza? Mit jelent az, hogy az állam „létezik”? Az állam „létezése” szempontjából milyen értelemben konstitutív az állam politikai és jogi szerkezeti meghatározottsága? Feltételezésünk szerint az alapprobléma kifejtése mint válasz mindenkor az államelmélet teoretikus nézőpontjának, az értelmezés perspektívájának és alapfogalmainak a megválasztásától függ. Az államprobléma megoldását lehetővé tevő tudományos nézőpont a jogtudomány és politikatudomány, a jogfilozófia és politikafilozófia, s egyáltalán a tudomány és filozófia megismerési érdeklődésének a metszéspontján „pozicionálható”. Az általunk szinoptikus funkcionális konstruktivizmusnak nevezett nézőpont teszi lehetővé az állam problémájának „konszenzusképes” értelmezését és az állam fogalmának olyan meghatározását, amely nem lezárja, hanem egy új horizonton továbbfolytatására ösztönzi az államelméleti kutatásokat, s eközben fenntartja, ismeretelméletileg-módszertanilag biztosítja az értelmezési nézőpontok pluralitásának és szellemi versengésének feltételeit. Egy ilyen teoretikus horizonton egyaránt helye és létjogosultsága van az „általános államtani” és az ún. „politikafilozófiai” államelméletek különféle változatainak, és lehetségessé válik az is, hogy a szociológia (Georg Jellinek, Max Weber, Mannheim Károly, Jürgen Habermas, Niklas Luhmann stb.), a jogtudomány (Georg Jellinek, Hermann Heller, Hans Kelsen, Carl Schmitt stb.) és a politikatudomány specifikus nézőpontjait egyaránt bevonjuk az államfogalom meghatározásába.

### I. Az államtani alapkutatás programja. Első félév.

Ez a kutatási program a modern politika (*A modern politika kialakulása és alapproblémája: demokrácia és parlamentarizmus*) összefüggésében vizsgálja az államfenomént. A kutatási program (tantárgy) célja: a modern politika vagy politikai modernitás alapproblémáinak értelmezése, s ezen belül a demokrácia és parlamentarizmus szerkezeti-funkcionális összefüggéseinek a vizsgálata; a teoretikus eredmények alkalmazhatóságának ellenőrzése és felhasználása általában a kelet-európai, s különösen a magyarországi rendszerváltás politikai-jogi folyamatainak az elemzésére. A kutatási program (tantárgy) leírása: A demokrácia és parlamentarizmus modern problematikáját mindenekelőtt a német és angolszász államtudomány, jogtudomány és szociológia klasszikus állam-, jog- és politikaelméleteinek és vitáinak (Georg Jellinek, Max Weber, Carl Schmitt, Hans Kelsen, Hermann Heller, Mannheim Károly, Jürgen Habermas, Niklas Luhmann, H. L. A Hart, John Rawls stb.), illetve e viták, maradandó teoretikus teljesítményeinek a feldolgozása alapján elemezzük. Ennek során tekintettel vagyunk az európai fejlődés társadalomelméleti-történelemfilozófiai értelmezéseire, amennyiben a parlamentarizálódás és demokratizálódás problémáját és történelmi-szociológiai típusait (angolszász, francia, német, nyugat- és kelet-európai stb.) a szekularizációs folyamat összefüggésében, annak egyik szerkezeti síkjaként tárgyaljuk. A stúdium hangsúlyozott figyelmet fordít az állam, jog és politika területei tárgyi-fogalmi összefüggéseinek, a közöttük lévő szerkezeti-funkcionális azonosságoknak és különbözőségeknek az elemzésére, a politika-politikai (politikum) fogalmi problematikájának, valamint versengő filozófiai-tudományos értelmezéseinek a részletes bemutatására. A stúdium didaktikai és teoretikus törekvése, hogy a hallgatóság megismerje és a saját tudományos kutatásaiban alkalmazni is tudja a tárgyalt elméleti nézőpontokat és fogalmakat, s hogy a demokrácia két – a reprezentativitás és identitás struktúraelvén nyugvó – alapmodelljének, valamint az alapmodellek értelmezési változatainak a segítségével elemzési keretet, illetve eszközöket nyújtson a Közép-Kelet Európai rendszerváltás politikai-jogi folyamatainak átfogó elemzéséhez, valamint empirikus történelmi-szociológiai kutatásához.

### II. A közjogi alkalmazott kutatás programja. Második félév.

A második program a közjog nézőpontjából (*A magyar közjog alkalmazott államfogalmi*) és jogdogmatikai összefüggésben vizsgálja az államfenomént. A kutatási program (tantárgy) célja: az államjogban, alkotmányjogban, nemzetközi jogban alkalmazott normatív – jogintézményi, illetve „hallgatolagos” – államfogalmak („törvényhozó állam”, „bíráskodó állam”, „igazgató állam”, „semleges állam”, „politikai állam”, „jogi állam”, „szuverén állam” stb.) tárgyalása, illetve kifejtése, amely az alkotmány, a törvények, kommentárok és tankönyvek szövegeinek dogmatikai elemzése alapján történik.

#### Kötelező irodalom:

1. Takács Péter (szerk.) *Államtan. Írások a XX. századi általános államtudomány köréből*. Szent István Társulat, Budapest, 2003.
2. Cs. Kiss Lajos (szerk.): *Carl Schmitt jogtudománya. Tanulmányok Carl Schmitttről*. Gondolat Kiadó, Budapest, 2004.
3. Carl Schmitt: *A politikai fogalma. Válogatott politika és államelméleti tanulmányok*. (vál. ford. szerk. Cs. Kiss Lajos). Osiris – Pallas Stúdió – Attraktor, 2002.
4. Cs. Kiss Lajos (szerk.): *Hans Kelsen jogtudománya. Tanulmányok Hans Kelsenről*. Gondolat Kiadó, Budapest, 2007.
5. Cs. Kiss Lajos: *Elméletalkotási stratégiák az államelméletben*. In Szigeti Péter (szerk.): *Államelmélet. Politikai filozófia. Jogbölcselet* Leviatán (különszám) 2005. 51-84. o.

#### Ajánlott irodalom:

1. Boros János: *A demokrácia filozófiája*. Jelenkor Kiadó, Pécs, 2000.
2. John Dunn: *A demokrácia. Befejezetlen utazás Kr. e. 508–Kr. u. 1993*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1995.
3. Carl Schmitt: *Politikai teológia* (ford. Paczolay Péter), ELTE Állam- és Jogtudományi Kar, Tempus-program, Budapest, 1992.
4. Cs. Kiss Lajos: *A tudásszociológia eszméje és hivatása*. In Gellériné Lázár Márta – Karádi Éva –

- Cs. Kiss Lajos (vál.): *Mannheim-tanulmányok. Írások mannheim Károlytól és Mannheim Károlyról*, Napvilág Kiadó, Budapest, 2003, 158-247. o.
5. Cs. Kiss Lajos: *A filozófia és szociológia kompetenciavitája – a tudásszociológia metafizikai teljesítménye*. Világosság 2004/1. 49-75. o.
6. Cs. Kiss Lajos: *Demokrácia és politikai modern*. Fundamentum, 2003/1, 5-3. o.
7. Cs. Kiss Lajos: *Parlamentarizmus és demokrácia*. Acta, Tom. XL. Ann. 2003, 145-192. o.
8. Anthony de Jasay: *Az állam*. (ford. Orosz István), Osiris Kiadó, Budapest, 2002;
9. Hannah Arendt: *A totalitarizmus gyökerei*. (ford. Braun Róbert, Seres Iván, Erős Ferenc, Berényi Gábor) Európa Könyvkiadó, Budapest, 1992.
10. Hans Kelsen: *Tiszta Jogtan*. (ford. Bibó István) Bibó István Szakkolégium, ELTE Állam és Jogtudományi Kar.
11. Kis János: *Az állam semlegessége*. Atlantisz, Budapest, 1997.
12. Kis János: *Alkotmányos demokrácia*. Indok, Budapest, 2000.
13. John Rawls: *Az igazságosság elmélete*. (ford. Krokovay Zsolt) Osiris Kiadó, Budapest, 1999.
14. Láncki András: *A XX. század politikai filozófiája*, Pallas Stúdió – Attraktor KFT, Budapest, 2000.
15. Láncki András: *A modernség és válság. Leo Strauss politikai filozófiája*. Pallas Stúdió – Attraktor KFT, Budapest, 2000.
16. Sartori, Giovanni: *Demokrácia*. Osiris Kiadó, Budapest, 2002.
- Sólyom László: *Az alkotmánybíráskodás kezdetei Magyarországon*. Osiris Kiadó, Budapest, 2001.
17. Alkotmány, törvények, kommentárok, tankönyvek

<b>Tantárgy címe</b>	<b>Elektronikus kereskedelem</b>
<b>Tantárgy jellege</b>	alternatív, szakszeminárium
<b>Tantárgyfelelős neve</b>	Dr. Milassin László Ph.D. egyetemi docens
<b>Oktatási félév</b>	III.
<b>Félévi óraszám</b>	24
<b>Számonkérés módja</b>	beszámoló
<b>Kreditpont</b>	5
<p><b>A tantárgy célja:</b>  A gazdasági életben egyre nagyobb teret nyerő kereskedelmi forma hazai és nemzetközi szabályainak bemutatása. A szerződés megkötése kapcsán felmerülő sajátos megoldások bemutatása, a kapcsolódó bírósági gyakorlat elemzése. Fontos része a stúdiumnak az uniós jogharmonizációs törekvések bemutatása.</p>	
<p><b>A tantárgy tematikája:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Információs társadalom.</li> <li>2. Az információs társadalom és az elektronikus társadalom fogalma.</li> <li>3. Elektronikus kereskedelem</li> <li>4. Az elektronikus kereskedelemmel, annak jogi vetületei.</li> <li>5. Az elektronikus szerződés és az információ jogi védelmével kapcsolatos magyar szabályozás.</li> <li>6. Az elektronikus kereskedelem fogyasztóvédelmi kérdései.</li> <li>7. Az elektronikus kereskedelem adatvédelmi vetülete.</li> <li>8. Az elektronikus kereskedelem viszonya más jogágakkal</li> <li>9. Nemzetközi kitekintés.</li> <li>10. Az elektronikus kereskedelem joga az Európai Unióban és az USA-ban.</li> </ol>	
<p><b>Kötelező irodalom:</b>  Kondricz P, Tímár A. Az elektronikus kereskedelem jogi kérdései, KJK-KERSZÖV Kft. 2000.</p>	
<p><b>Ajánlott irodalom:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. <a href="http://www.mkimarketing.hu/segitseg/eletrajz/szecsKay-ui.htm">http://www.mkimarketing.hu/segitseg/eletrajz/szecsKay-ui.htm</a> <ol style="list-style-type: none"> <li>i. Dr. Faludi Gábor "Az Internet szolgáltatók felelőssége. Külföldi tételes jogi megoldások, példák a Ábrahám gyakorlatból" (2000. június)</li> <li>ii. Dr. SzecsKay András  "Internet tartománynév (domain név) bejegyzés és vitarendezés nemzetközi és hazai szabályai, Jogesetek az alakuló gyakorlatból" (2000. június)</li> <li>iii. Dr. Budai Judit  "Az elektronikus kereskedelem jogi kérdései. Az elektronikus szerződés létrejöttének, teljesítésének szabályai" (magyar és angol nyelven is hozzáférhető - 2000. augusztus)</li> </ol> </li> </ol>	



iv. Dr. Szecskay András

"Az Internet alapvető jogi problémái - Az elektronikus kereskedelemmel összefüggő jogi környezet szabályozása a 2000/31/EU Irányelv tükrében" (2000. szeptember)

2. A magyar domainjog alapfogalmai. 2000. ELK/3
  3. Az elektronikus gazdasági kapcsolatok joga. HVG-ORAC, 2001. ELK/11
  4. Az elektronikus kereskedelem adóztatása. KJK-Kerszöv, 2001. ELK/5
  5. Az elektronikus kereskedelem jogi kérdései. KJK-Kerszöv, 2000. ELK/1
  6. Az elektronikus napon belüli kereskedelem. Agroinform Kiadó, 1999. ELK/9
  7. E-business stratégia vállalati felsovezetoknek. Aula, 2002. ELK/12
  8. E-commerce : and the law of digital signatures, Dobbs Ferry : Oceana, 2005, ELK/14
  9. Electronic Commerce: Law and Practice. Sweet and Maxwell, 2000. ELK/10
  10. Elektronikus aláírás és társai : "Aki ellenünk van, az velünk van.". Sans Serif Bt., 2002. ELK/13
  11. Elektronikus kereskedelem. Technika Alapítvány, 2000. ELK/7
  12. Internet gyakorlati kézikönyv : Technikai és jogi tanácsadó cégvezetoknek és .... Verlag Dashofer, 2001. ELK/4
  13. Üzlet és jog az interneten. Panem Kft., 1997. ELK/6
  14. Verseny az elektronikus üzletben.. Muszaki Könyvkiadó, 2000. ELK/2
- Vezetoi döntéstámogató és elektronikus üzleti megoldások Magyarországon. Computerbooks, 2001. ELK/8

<b>Title of the Course</b>	<b>Problems of State Succession in Central and Eastern Europe</b>
<b>Type of the Course</b>	<b>elective</b>
<b>Lecturer</b>	<b>prof. Micheal Silagi</b>
<b>Semester</b>	--
<b>Number of lectures</b>	<b>24</b>
<b>Credit-points</b>	<b>5</b>
<b>Course Description:</b>	
<p>The course on State Succession deals with general questions of State succession and the 1979 and 1983 Vienna Conventions on Succession of States. It will focus mainly on the dissolution of Austria-Hungary in 1918 and on the dissolution of the Soviet Union, of Czechoslovakia and of Yugoslavia as well as the extinction of the GDR in the last decade of the 20th century.</p>	
<b>Mandatory readings:</b>	

<b>Tantárgy címe</b>	<b>Case Law of European Court of Justice</b>
<b>Tantárgy jellege</b>	alternatív
<b>Tantárgyfelelős neve</b>	Dr. Peter Fischer Ph.D.
<b>Oktatási félév</b>	IV.
<b>Félévi óraszám</b>	24
<b>Számonkérés módja</b>	beszámoló
<b>Kreditpont</b>	5

**A tantárgy célja:**

Áttekintést ad az Európai Bíróság ítélkezési gyakorlatáról német és angol nyelven. Bemutatja az Európai Bíróság elvi jellegű ítéleteit, amelyek az uniós jog részévé váltak. Az egyes ügyek bemutatásánál a szaknyelvi kifejezések elsajátítása is fontos célkitűzés.

**A tantárgy tematikája:**

I. The legal character of the European Community

Cases: a) Costa/E.N.E.L. (6/64)

b) Staatliche Finanzverwaltung/S.p.A. Simmenthal (106/77)

c) N.V. Algemene Transport-Van Gend&Loos/ Dutch Government (26/62)

II. The competence of the EC

a) European Commission/Council of the European Community (22/70)

b) Cornelis Kramer/ Arrondissements-rechts-banken Zwolle – Alkmaar (6/76)

c) Opinion 1/91 EC – EFTA on European Economic Area

III. The obligation of the member states according to the EC Law

a) European Community/ Ireland (61/77)

b) Derrick Guy Edmund Hurd/Her Majesty's Inspector of Taxes (44/84)

c) European Community/Republic of Greece

IV. The relation between the EEC and the ECSC

Deutsche Babcock Handel GmbH/Hauptzollamt Lübeck-Ost (328/85)

V. The jurisdiction on the qualification of legal acts of the European Community

a) Lemmerz-Werke GmbH/ECSC (54/63)

b) Koninklijke Scholten Honig NV/Council and Commission of the EC (101/76)

c) Alusuisse Italia A.p.A./Council and Commission of the EC (307/81)

d) European Commission/Republic of Italy (52/75)

VI. The application of the Community Law to private persons not being citizen in the EC

J.R. Geigy AG/European Commission (52/69)

VII. Extra-contractual liability of the EC

Stanley George Adams/European Commission (145/83)

VIII. Legal protection

a) Plaumann & Co/European Commission (25/62)

b) Foto-Frost, Ammersbeck/Hauptzollamt Lübeck-Ost (314/85)

c) Pretore-Salio'/Unknown (14/86)

d) European Parliament/Council of the EC – “Students-directive” (295/90)

IX. Protection of the fundamental rights

a) Internationale Handelsgesellschaft mbH/Einfuhr und Vorratsstelle für Getreide und Futtermittel (“International Commercial Company”) (11/70)

- b) J. Nold/ European Commission (4/73)
- c) Liselotte Hauer/Land Rheinland Pfalz (44/79)

X. The relation between the treaties concluded by the EC and the treaties concluded by the member states

- a) Conceria Daniele Bresciani/Amministrazione Italiana delle Finanze (87/75)
- b) Hauptzollamt Mainz/C.A. Kupferberg & Cie.KG (104/81)
- c) Societa Italiana per l'Oleodotto transalpino(SIOT)/Ministero delle finanze (266/81)
- d) Opel Austria GmbH/Council of EU

XI. The European Convent and the new Constitution

**Kötelező irodalom:**

1.Fischer: The EU Case Law in the Light of the Constitutional Reforms 1986 – 2001, Handouts,Wien, 2007

2.Fischer, Köck, Karollus: Europarecht, 4. Auflage, Linde Verlag, Wien,2002

**Ajánlott irodalom:**

1. Fischer: Europarecht im Zeitalter der Globalisierung : Festschrift für Peter Fischer ; Beiträge zum europäischen Verfassungs- und Wirtschaftsverfassungsrecht sowie zum europäischen und internationalen Wirtschaftsrecht / Heribert Franz Köck ... (Hrsg.) . - Wien : Linde , 2004 .

2. Arndt, Hans-Wolfgang : Europarecht : 20 Fälle mit Lösungen / Arndt ; Fischer . - 5., neu bearb. Aufl. . - Heidelberg : C. F. Müller , 2006